

พระยาเกี้ยว
เรียบเรียงโดย วัฒน ศรีสว่าง

.....เสียงแคน.....

บทนำ (พิธีกรกล่าว) สวัสดีพี่น้อง สาวหนุ่มชุมอีสาน แต่บุฮานสืบมา จำพระยา
กอนเกี้ยว บ่าวสาวเที่ยวไปเล่น นำกันเว้าม่วน ตามสมควรฮืดเค้า ความเว้ากล่าวจา
บได้พากันเล่น ผิดคองผิดเทศ บได้เป็นเหตุฮ้อน ซิงซู้เลื่อมเสียว เพิ่นนั้นคึดเค่งแท้
ฮืดบ้านคองเมือง จึงเจริญฮ้องเฮือง มาฮอดเฮาเดี๋ยวนี

ฟังเยื่อ พี่น้อง ผองหมู่ไทยอีสาน มาฟังผยาโบราณ หนุ่มสาวกล่าวแก้
ฟังให้เห็นของแท้ อีสานเฮาแต่ปางก่อน เพิ่นจับกันแบบนี้ เชิญเจ้าฮับฟัง ได้แล้ว...

.....เสียงพิน.....

- ๑) นางเอย เจ้าผู้งามโต่งโหลง อ้ายผู้หลงทางมา สับเอ็นใส่แน
อ้ายขอแวกินน้ำ พอสิได้แนบ่อ
- ๒) อ้ายเอย คับตื้อว่าน้องทุกซี้ฮื้อ ฮูปซัวหัวหยอง คับอยากลองพระยานาง
กะแ่วมาตีอ้าย
- ๓) นางเอย อ้ายนี่คือจั่งไก่อ้น้อย พอแต่ก่อเฮียนซัน ตบปีกซัน ดนโตกะยังอ่อน
ปากบ่ทันแก้ก้า จาเจ้ากะบ่เป็น ดอกนาง
- ๔) อ้ายเอย น้องนี่คือตั้งบัวหวังน้ำ สิไปนำเท่าซัว คับแม่นน้ำแก่งซัน บัวสิฮื้อยิดนำ นั้นแล้ว
- ๕) นางเอย อ้ายนี่คนซี้ฮ้าย ล้ออยู่คือกบ เห็นคนมา ป่อมปีแลมลงน้ำ ซันแล้ว
- ๖) อ้ายเอย น้องนี่คือตั้งปลาเซ็งฮ้อน หนองนาหน้าเขินขาด ฝนบ่มาหยาดให้
สิตายแล้งแดดเผา นั้นแล้ว
- ๗) นางเอย อ้ายนี่คือตั้งเชื้อขาดแฮ้ง เหม็นสาบกุยผง บ่แม่นแนวหงส์คำ
สิห้อนเทียมพระจันทร์ได้ ดอกนา
- ๘) อ้ายเอย น้องนี่คือตั้งพลูสามค่าง ปลายชานเหี้ยวแดด คับตักน้ำพรม
คับบ่ อมน้ำพูด พลุสิแห่งเหี้ยวตาย ไต้อ้าย
- ๙) นางเอย อ้ายนี่คือตั้งไซหลังหล้า บ่หมานปลานำเพิ่น ถึกกะใส่ไว้ บ่ถึกกะใส่ไว้
พอได้เที่ยวยาม คับแม่นมีปลาเข้า ยังสิพอได้ป็น ย้านมีแต่ซี้เยื่อ เปื่อะไว้ปากไซ
นั้นแล้ว
- ๑๐) อ้ายนี่เป็นผู้โก้ คือตั้งสิ่งกั้ว ทางกะบ่มี ดากแดงบ่อายบ้าน เพิ่นบ้อ
- ๑๑) น้องนี่เป็นผู้โก้ คือตั้งวันทอง แนมเบ็งหัวเพิ่นหยอง ปานผอยซัดหม้อ
- ๑๒) อ้ายเอย ความพระยาเจ้า จามาให้มันคอง ซ้อยสิจับใส่ซ้อง ซังไว้ ดังกะปู นี้แล้ว
- ๑๓) นางเอย ความพระยาเจ้า สิหยามากะตามช่าง ย้านแต่หยามมากหญ้า
ปักขาโส่งพี่ชาย นี้แล้ว

- ๑๔) อ้ายเอย ความพะหยายเจ้า จามาให้มันค่อง คั้นแม่หนักปถือซ้อ หย้อปถักป่อง
มันลีเสี่ยวใส่มือ เด้ออ้าย
- ๑๕) นางเอย ความพะหยายเจ้า ย้านคือควายตายท่า ย้านแต่ฝูงหมูแฉิ่ง
ลงที่นซากพะหยาย เจ้าแล้ว
- ๑๖) อ้ายนี่ ความพะหยายซ้อย เต็มโกนไม้ดอกอิ่ง กิ่งใส่หน้ากะเหลื่อ กิ่งใส่เฮือกะหล่ม
กิ่งใส่เจ้า ตายจ้อยสู้บ่ไหว ชั้นแล้ว
- ๑๗) สาวนี่ ความพะหยายเจ้าเต็มโกนไม้บาก หน้าผากเจ้า แนมแล้วแม่หนีตัวแท้เลย
- ๑๘) อ้ายนี่ ความพะหยายเจ้า จามาอย่าคุยอวด อย่าลีโสภาทว่า
พะหยายเฮี้ยนค่าซ้อมือ ท่อนี้ (ทำซ้อนี้ว่ามีให้ดูด้วย)
- ๑๙) นางเอย ขออภัยน้องหล้า เสามาจากกันใหม่ ขอให้ละอ้ายไว้
พอได้นั่งนำ แหนถ้อน อ้ายนี่ใจประสงค้หน้า จังคอนคумаหา ใจประสงค้ปลา จังแบกแห
ลงห้วย อยากสถามนางน้อง มีคนปองแล้วไป ในใจเจ้ามีใผเฝ้า แล้วบ่น้อ
- ๒๐) อ้ายเอย บอกแล้วเต้ ว่าคือปลาเซ็งค่อน หนองน่าน้ำบ่ขาด คั้นฝนบ่หยาดให้
บ่ตายแล้งแดดบ่เผา น้องนี้ทุกซัยากไฮ้ บ่มีใผบ่เหลียวเบ็ง ดอกอ้าย มีพ่อแม่เฒ่า
กับน้องอีกสิบคน ท่อนั้น
- ๒๑) นางเอย บุญของอ้ายไต่ยินนางต้านกล่าว อ้ายกะปลอดอ้อยซ้อย เสมอตั้งตองตัด
ผิดแต่เป็นบ่าวมา บ่มีเสียสามซ้อน ผิดแต่เป็นกอกขึ้น บ่มีเคือบ่เกี่ยวอ้อม
ผิดแต่เป็นพุ่มไม้ เคือบ่เกี่ยวแม่บ่มี ดอกนาง
- ๒๒) อ้ายเอย คั้นอ้ายเว้าจังชั้น กะให้แม่คำสา คั้นแม่ซาตามี ลีใหญ่สูงคือเจ้า แนวนาม
ซ้อย บักหอยนาหน้าต้า มันบ่สมล้าเชื้อ เคือบ่เค้าบ่าวพี่ชาย ดอกดี
- ๒๓) นางเอย ใจประสงค้แล้ว เมืองแกวกะตันฮอด ใจประสงค้ยอดแก้ว ในถ้ำกะก่นหา
ใจประสงค้ใส่ม้อน จังคอนมอนนำส่ง ประสงค้เฮ็ดนาฮ่วมแล้ว จังคอนกล้าแข่งฝน
ใจประสงค้ใส่ แพงปานได้กะซ้อใส่ คั้นบ่มีแท้ๆ ไบไม้สิงแทน กะได้
ใจประสงค้ต่อเจ้า ไผกวนกะบ่ซุ่น ใจมันใส่ต่อเจ้า ไผต้องซุ่นบ่เป็น ดอกนาง
ใจประสงค้ตั้ง น่านางทุกบาดย่าง ลีบ่วงนาดน้อง ไลถ่มให้แกไผ ชั้นแล้ว
ใจประสงค้ตั้ง หวังชมแก้มอ่อน ไผลิชมก่อนอ้าย คองถ้ำเบ็งมือ อ้ายลีเพ่งม้าง เสาเฮือน
ให้ขาดท่ง ลีเตะกหมากพ้าวกลางบ้านให้ขาดกลาง ถ้ำเบ็งดู อ้ายลีอาสาเลี้ยงพ่อแม่
ยายตา ลีเฮ็ดนาฮ่วมสวนปลูกแปงไถม้าง อ้ายลีเพียรหาเลี้ยง คำแพงเจ้าอ่อน....บัตน้องสาวเจ้า
นั้น... ใหญ่แล้วให้พี่ซ้อ...สาเด้อ
- ๒๔) อ้ายเอย อยามาตีแกลงเว้า เอาเลามาปลูก บ่แม่เชื่อขาดอ้อย กินได้กะบ่หวาน
อยามาตีแกลงหล่ม ตมบ่มีคะลาดหมื่น อยามาตีคะลาดลัม เดือนห้าก่อนฝน
อยามาตีแกลงหล่ม ตมบ่มีคะลาดหมื่น อยามาตีว่าทว่า ลวงซ้อยแล้วบ่เอา
อยามาตีแกลงแปง แปงเป็นหลายวาด อยามาตีวีหน้อง ให้นอนแล้งอยู่ตาย

ใฝ่ลิหลังเห็นไส้ หัวใจนกขี้ถี่ ทางปากฮ้องทิดทื่อ ใจเลี้ยวใส่กะปุ
ใฝ่ลิหลังเห็นฮู้ ภายในปล่องไม้ไผ่ ลางเทือด้วงอยู่หั้น สิไปฮู้ฮ้อมไต
แนวว่าใจผู้ชายนี้ คือกวยกะตำห่าง ที่มลงน้ำ ไหลเข้าสู่ทาง นั้นแล้ว
น้องสาวช้อย มีอยู่ถึงหก คันอยากเห็นนาฮก ก็เลือกเอาตี้ฮ้าย ลองเบิ่ง

- ๒๕) นางเอย ใจฮ้ายนี้ คือหินหนักหมิ่น ที่มลงน้ำ จมหมิ่งปัฟ
ชาดที่เป็นหงส์แล้ว บลดต่ำลงเป็นกา คำที่พาที่ไซ บ่หลอกลวงตัวเจ้า
คำวาเอานั้นคือสัจจะหมิ่น พะยาหงส์ผู้สูงส่ง บลดความได้เว้า ให้เขาเอิ้นว่ากา
ชาดที่เป็นชายนี คำพาที่คือเกียรติ คำปากว่าออกแล้ว ประกันด้วยชาดสกุล ชั้นแล้ว
- ๒๖) ฮ้ายเอย ชาตานั้น ย้านคือแดงกลางไฮ้ ฮ้ายหากกินหน่วยแล้ว
สิไลถ่มแต่เครือ นั้นดี คันบ่จริงเจ้าอย่าเว้า คันบ่เอาเจ้าอย่าว่า ย้านคือตอกมัดกล้า
นาแล้วเหยียบใส่ตม นั้นแล้ว ย้านแต่คองคอยเจ้า คือกบเขียดคอยฝน คือคนจนคอยรวย
ย้านแต่ต่ายบ่เห็นจ้อย แนวเว้าซู้ต่างบ้าน ย้านแต่ถักของเขา ว่าสิเอาแต่วาจา ส่วนใจบ่มี
เตื่อง เจ้าอย่าเก็บดอกหวาน บ้านพื้นมาบาน ให้เมื่อ งอยซานเก็บ ดอกกะเจียวกลางบ้าน
เจ้าพุ้นเด้อ
- ๒๗) นางเอย ฮ้ายนี้ ว่าสิแปงชัวชวม สะพานทองเทียวไต ต่างให้มีพื๋น้อง เที่ยวฮ้อย่องยาม
ว่าสิปลุกดอกช้อน ซอนดอกกะดั่งงา แม่นว่ามีหลายชาย ลียาดเอาจนได้ ว่าสินำเงินพร้อม
นำคำมาแต่ง ว่าแต่เจ้าเปิดปองให้ สิพาเดมาสู่ขอ น้องแล้ว
- ๒๘) ฮ้ายเอย น้องเป็นผักฮืดูเตี้ย ต้นดำใบปดก กบ่ทันฝั่งแน่น บ่อยากจีจุมดอก ฮากบ่ทัน
หยั่งพื๋น บ่อยากบั้นปงใบ น้องนี้ยังอ่อนน้อย ยังอยากเสียนเขียนอ่าน อาจารย์ประวิทย์
พื๋นฮ้าย หลายปีหน้าจั่งค้อยมา เด้อฮ้ายเด้อ
- ๒๙) นางเอย คันบ่เป็นตาส่อน ลิคอนหวิงเมื่อตาก ลิคอนตากซีไม้ เมื่อต่อนป่าหมากยาง
บ่อยากพลัดพรากน้อง ฮ้ายจำจ่องใจตก พอเมื่อไก่อชันก กฮ้ายสิไกลไลเจ้า คันแม่นบุญเคย
สร้าง ผลาเฮาเคยได้ฮ่วม คันแม่นคาคาได้ร่วม ไปแล้วกะตาวคิน ดอกนา คันแม่นคิดฮอดฮ้าย
ให้แนมเบิ่งเดือนดาว สายตาเฮาจวบกันอยู่เทิงฟ้า ดี ๒ แล้ว สิไลลาเมื่อก่อน มีฮหน้าพุ้น
จั่งมาพ้อพบกัน..... เมื่อก่อนเด้อสาวหัวหยอง
- ๓๐) เมื่อสา ฮ้ายกันซีไม้
.....เสียงแคน.....

บทตัวละคร

พื๋น้องเอย ความพะหยานนี้ มีหลายเหลือขนาด โบราณตั้งแต่งไว้ สอนให้ลูกหลาน
คันบ่เอาเมาเว้า ความพะหยานสิสุญค่า ภูมิปัญญาเก่าก็ ลูกหลานต้องสืบสาน อาจารย์วัฒน์
พื๋นสืบคัน ความเก่าภาษา ไทยอีสานของเขา ขึ้นมาให้เขียนฮู้ ฮักษามูลมังคั่ว ไทยอีสาน
ให้คงอยู่ สืบต่อไว้ ลูกหลานได้ภาคภูมิ ชั้นแล้ว

สวัสดี